Politieke Q&A Gemeenteraad 10 juni 2026

Schrijfwijzer:

- Het moet in één oogopslag duidelijk zijn wat de WH moet vertellen aan de commissie/raad;
- Schrijf in heldere en niet te beleidsmatige taal. De tekst moet begrijpelijk zijn voor de burger (spreektaal);
- **Schrijf vanuit het perspectief van de WH (ik-vorm);**
- Voorkom dat de annotatie een letterlijke kopie is van de voordracht, maar geef een kernachtige weergave van de essentie.

Mondelinge vragen

Rijpkema (JA21) inzake droogstaande fonteinen en achterstallig onderhoud openbare ruimte

Q: Meerdere fonteinen in de gemeente staan droog, ook al is het zomerseizoen begonnen. Op andere plekken zijn er tekenen van klein achterstallig onderhoud. JA21 wil van het college weten of zij bereid is hier iets aan te doen?

A: In antwoord op de vraag over nog niet functionerende Amsterdamse fonteinen (van de 115 fonteinen zijn begin juni, 20 fonteinen operationeel), hierbij de actuele stand van zaken over de gestarte inwerkingstelling.

De reden dat de fonteinen later dan gewoonlijk open zijn is dat we aannemers nog niet (rechtmatig) de opdracht konden verstrekken om de fonteinen 'aan te zetten'. Het inkooptraject heeft door verschillende omstandigheden langer geduurd. Dat vinden we vervelend maar konden we helaas niet voorkomen.

Met het collegebesluit dat afgelopen dinsdag 2 juni is genomen, kunnen de aannemers die de gemeente inhuurt om de fonteinen te activeren weer aan het werk worden gezet. Zij zijn na het akkoord direct gestart met zoveel mogelijk extra capaciteit om de fonteinen zo snel als mogelijk in werking te zetten.

Het streven is dat alle fonteinen eind juni operationeel zijn, met een kleine kanttekening dat niet alle fonteinen simpel te bedienen zijn, en dat er soms nog aanpassingen nodig zijn vanuit klein of groot onderhoud. We rekenen er in ieder geval op dat alles gereed is vóór de komende zomervakantie.

Oostbrug Rijpkema (JA21): Brug over het IJ wordt honderden miljoenen duurder dan begroot.

Q: De Telegraaf berichtte dat de oostbrug van de Sprong over t IJ honderden miljoenen duurder uitvalt, nog voor dat er maar een pijler in het water staat. JA21 wil van de wethouder een toezegging dat er een brief komt, met alle informatie.

A.

- Vorig jaar is gemeld dat de kosten hoger zullen uitvallen, maar dan hoop je natuurlijk dat het nog enigszins zal meevallen.
- Ook ik moest dus even slikken toen ik de omvang hoorde.
- Ook al gaat het nog om een tussenstand, het is duidelijk dat er flink budget bij moet.
- Zoals u heeft kunnen lezen in het coalitieakkoord gaat dit college verder met het realiseren van de Oostbrug.
- Er wordt nu nog hard gewerkt aan het referentie-ontwerp en een daarbij horende raming.
- Ik zeg u toe een brief toe met informatie over de huidige tussenstand.

Achtergrondinformatie voor Wethouder

Deze mondelinge vraag werd eerder aangekondigd als actualiteit waarin u zou worden gevraagd om al inhoudelijk antwoord te geven op waarom de kosten stijgen. Dit is aangepast in de nu aangekondigde mondelinge vraag waarin gevraagd wordt om een toelichting in de vorm van een brief.

De Telegraaf put uit de ambtelijke stukken die zijn aangeleverd op verzoek van de coalitie-onderhandelaars.

https://www.telegraaf.nl/binnenland/amsterdamse-brug-over-het-ij-honderden-miljoenen-euros-duurder/156152484.html

Ook al bestaat hij alleen nog op de tekentafel, toch zijn de kosten voor de Amsterdamse brug over het IJ nu al toegenomen van 336 miljoen euro naar een bedrag dat rond de 650 of zelfs 850 miljoen euro ligt.
Dat blijkt uit vrijgegeven onderhandelingsstukken van coalitiepartijen Progressief Nederland (PN) en D66. De partijen willen niettemin door met de bouw van de 'Oostbrug' tussen Amsterdam-Noord en het oostelijk deel van de binnenstad.

Het tekort ligt volgens de laatste ramingen niettemin tussen de 100 tot 300 miljoen euro, terwijl Amsterdam aan de vooravond staat van een grootschalige

bezuinigingsoperatie. De ruime marge heeft te maken met wat voor brug de hoofdstad bouwt: een 'verzorgde' (650 miljoen) of 'hoogwaardige' (850 miljoen).

Het gaat nog altijd om indicaties. Wat de brug uitdagender dan gedacht maakt, is onder meer de aanwezigheid van een 'oergeul' en noodzakelijke bescherming voor aanvaringen die erg duur blijkt. Toch ligt er al een haalbaar conceptontwerp. De vraag is alleen wel of het een enigszins mooie brug wordt.

Ondanks de gestegen kosten, gaat Amsterdam ervan uit dat de Vervoerregio Amsterdam de helft van de brug betaalt. Dat is een samenwerkingsverband met dertien omliggende gemeenten. Bij de toezegging ging die bijdrage nog om zo'n 150 miljoen euro, nu is dat al minstens verdubbeld.

Om de Oostbrug daadwerkelijk te kunnen bouwen binnen afzienbare tijd, is Amsterdam afhankelijk van het Rijk en de provincie. Ambtenaren vrezen dat het project stil kan komen te liggen nu de hoofdstad besloten heeft de cruiseterminal in de stad te sluiten. Er is net een miljard uitgegeven aan een nieuwe zeesluis in IJmuiden.

Ook als Amsterdam een Oostbrug heeft, zal het druk blijven op de pont over het IJ. Er zullen nog een boel veren bij moeten. Pas als de Westbrug aan de andere zijde van de stad is gebouwd, kunnen er weer ponten af. De verwachte kosten voor de gewenste Westbrug zijn echter inmiddels ook verdubbeld naar minstens een dikke miljard.

- Volgens een eerdere raming, op basis van de globale uitgangspunten (uit de Actualisatie Nota van Uitgangspunten Sprong over het IJ 2022) en kengetallen uit referentieprojecten, zouden de investeringskosten voor de Oostbrug € 336 miljoen bedragen. Er ligt inmiddels een concept-referentieontwerp dat haalbaar lijkt, maar waar ook uit blijkt hoe complex de ontwerpopgave is. Hierdoor vallen de investeringskosten hoger uit.
- Dat is in april 2025 en in november 2025 gemeld in de voortgangsrapportages aan de Raad.
- De tussenstand van de investeringskosten voor het project Oostbrug, is een bandbreedte tussen de €650 - 850 miljoen (P85). Dit is gebaseerd op vergevorderde conceptversies van het programma van eisen en het referentieontwerp (ontwerp bedoeld om maakbaarheid aan te tonen) en bijbehorende kostenraming.
  De investeringskosten zijn hoger vanwege substantiële prijsstijgingen en een nadere uitwerking van onderdelen, zoals de fundering in de oergeul, de hoofdoverspanning, aanvaarbeveiliging en geleidewerken, een wijziging in materiaal, van beton naar staal (duurder), in de aanbruggen vanwege de inpassing met bochten, de breedte van de brug, het aantal kleppen en het bewegingswerk van de twee beweegbare brugonderdelen en bouwvoorzieningen, zoals een voorbouwlocatie en speciaal transport.

Bandbreedte

Deze bandbreedte is tussentijds bepaald op basis van een nog lopend ontwerpproces waarin verschillende ambitieniveaus worden uitgewerkt in 2 varianten. Beide varianten voldoen uiteraard aan de gemeentelijke eisen op het gebied van ruimtelijke kwaliteit. Alleen de hoogwaardige variant doet daar nog een flinke schep bovenop en biedt een architect meer ruimte om uit te pakken.

- Verzorgde stadsbrug (€ 650 miljoen) kenmerkt zich door het gebruik van veelal basiselementen, basisafwerking en basis duurzaamheidsmaatregelen.
- De hoogwaardige variant (€ 850 miljoen) is een meer iconische en unieke brug met een hoger ambitieniveau op het gebied van ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid.

Kosten
Op grond van de vorige raming van € 336 miljoen heeft de VRA een bijdrage van 50% toegezegd. We gaan in de concept dekkingsoverzichten ervan uit dat de VRA bij de keuze voor de verzorgde stadsbrug 50% bijdraagt. Dit moet nog verder besproken worden en passen in het VRA-beleid en de financiële (BDU) regels die gelden voor de VRA.

- Bij een investering van € 650 miljoen bedraagt het gemeentelijke tekort dan € 103 miljoen.
  €650 miljoen - € 25 miljoen (inzet voor bijdrage van het Rijk voor de ligplaatsen) = € 625 miljoen
  € 625 miljoen / 2 (gemeente Amsterdam en VRA) = € 312,5 miljoen
  € 312,5 miljoen – € 209 miljoen (al toegekende gemeentelijke dekking) = € 103,5 miljoen.
- De kosten voor de ligplaatsen en daaraan direct gerelateerde maatregelen bedragen naar verwachting € 25 miljoen. De ligplaatsen behoren tot de scope van het project naar aanleiding van een nadrukkelijke behoefte en wens van het Rijk. Een redelijk en gebruikelijk uitgangspunt bij infrastructuurprojecten is dat elke partij haar eigen scope betaalt. Over dekking van deze kosten dient het gesprek echter nog nader gevoerd te worden.
- Bij een investering van € 850 miljoen kan het gemeentelijk tekort € 303 miljoen bedragen. We gaan er hierbij vanuit dat de VRA niet nog extra bijdraagt als we kiezen voor de hoogwaardige variant.
- Naast de investeringskosten is er sprake van jaarlijkse kosten voor exploitatie, beheer en onderhoud. Deze waren in 2022 geschat op € 4 miljoen en zijn door prijspeilstijgingen gestegen naar circa € 5 miljoen.
- Naast de investeringen in de Oostbrug heeft Amsterdam € 24 miljoen beschikbaar voor investeringen op de toeleidende routes in stadsdeel Oost. De Vervoerregio heeft toegezegd een vergelijkbaar bedrag bij te dragen.

Vervolg
De planning is om het definitiebesluit Oostbrug in 2027 voor besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad, waarin de belangrijkste scope keuzes en uitgangspunten worden vastgelegd en een bijbehorende raming wordt

gepresenteerd. Daarna zal een architect worden gecontracteerd die een architectonisch ontwerp maakt wat past binnen de ruimtelijke kwaliteitseisen die de gemeente daaraan stelt. Vervolgens wordt een uitvoeringsbesluit voorgelegd aan de gemeenteraad. Pas daarna wordt een bouwer gecontracteerd die het ontwerp verder ontwikkelt tot een uitvoerbaar plan.

11. Vaststellen van de Vierde Wijzigingsverordening Parkeerverordening Amsterdam 2025

Naar verwachting hameren